

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMAS

Švedija
Sverige

EMBASSY OF SWEDEN

British Embassy
Vilnius

KLAIPĖDOS SOCIALINĖS
IR PSICHOLOGINĖS
PAGALBOS CENTRAS

Lietuvos Respublikos Prezidentei
Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkei
Lietuvos Respublikos Seimo socialinių reikalų ir darbo komitetui
Lietuvos Respublikos Sveikatos reikalų komitetui
Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir kultūros komitetui
Lietuvos Respublikos Teisės ir teisėtvarkos komitetui
Lietuvos Respublikos Žmogaus teisių komitetui
Lietuvos Respublikos Europos reikalų komitetui
Parlamentinei grupei „Parlamentarai prieš prekybą žmonėmis“
Moterų parlamentinei grupei
Parlamentinei grupei „Už šeimą“
Vaiko gerovės parlamentinei grupei
Parlamentinei grupei „Už žmogaus orumą“
Vystomojo bendradarbiavimo, reprodukcinės sveikatos ir teisių parlamentinei grupei
Bendruomenių ir pilietinės visuomenės parlamentinei grupei
Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui
Lietuvos Respublikos Teisingumo ministerijai
Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijai
Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerijai
Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijai
Lietuvos savivaldybių asociacijai
Lietuvos Vyskupų Konferencijai

REZOLIUCIJA

DĖL BAUDIMO UŽ SEKSUALINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMĄ PANAIKINIMO IR SEKSUALINIŲ PASLAUGŲ PIRKĖJŲ KRIMINALIZAVIMO

2015-03-25, Vilnius

Prostitucijos reiškinių Lietuvoje analizė rodo, kad tai daugiasluoksnė socialinė, teisinė, ekonominė, politinė problema. Dėl savo kompleksiskumo ši problema šalyje išlieka viena sudėtingiausių socialinių užduočių. Vyraujantys skirtingi požiūriai į nukentėjusias ar potencialias aukas neleidžia sukurti vieningos teisinės bazės ir veiksmingos socialinės pagalbos sistemos.

Prostitucija dehumanizuoja, sumenkina ir pažeidžia žmogaus orumą, paverčia asmenį preke, kuri gali būti perkama ir parduodama. Tokios šalys, kaip Švedija, Norvegija, Airija, Prancūzija, Kanada, sutelkusios dėmesį į sekso paslaugų poreikio kriminalizavimą, orientuojasi į sutenerius ir sekso paslaugų pirkėjus/klientus, kurie medžioja moteris ir jaunimą, neretai vaikus. Šis požiūris, žinomas kaip Švedijos ar Šiaurės šalių prieš prostituciją modelis, veda ženklaus prostitucijos ir prekybos žmonėmis seksualinio išnaudojimo tikslais mažėjimo link, sąmoningumo didinimo, kuriant lygiavertčius bei pagarbius tarpusavio santykius tarp vyrų ir moterų.

Lietuva tarp kitų Europos Sąjungos ar trečiųjų pasaulio šalių nuolatos minima kaip prekybos žmonėmis aukų šaltinis. Todėl Lietuvos politikai, įstatymų kūrėjai ir leidėjai, atsakingų institucijų specialistai nagrinėja realią prostitucijos, seksualinio išnaudojimo ir prekybos žmonėmis situaciją, problemos sprendimo dėmesį nukreipdami į sekso paslaugų pirkėją.

Tarptautinė konferencija „Ar tu už smurtą prieš žmogų? Kur tu esi?“ („Are you for the violence against a person? Where are you?“), vykusį 2015 m. kovo 25 d., akcentuoja tinkamus būdus spręsti prekybos žmonėmis ir prostitucijos problemas Lietuvoje: Švedijos modelio įgyvendinimas bei dalijimasis patirtimi šalių, įteisusių prostitucijos paslaugų pirkimo kriminalizaciją ir baudžiamumą.

Konferencijos dalyviai, atsizvelgdami į tai, kad, naudojimąsi prostitucijos paslaugomis yra susijęs su kito asmens sudaiktinimu, prilyginimu prekei, stigmatizacija bei traumatizacija, ir *įvertinę* užsienio šalių, ypač Švedijos seksualinių paslaugų pirkimo kriminalizavimo patirtį bei Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, kad „šeima yra valstybės ir visuomenės pagrindas, kad šeimoje ugdomos esminės etinės ir kultūrinės vertybės, užtikrinančios kiekvieno asmens gerovę ir Lietuvos valstybės bei tautos istorinį išlikimą“ ir tai, kad į prostituciją įtraukiami asmenys ir prostitucijos organizatoriai vis jaunėja ir nemaža jų dalis yra nepilnamečiai,

Konferencijos dalyviai, atsizvelgia į tai, kad, naudojimąsi prostitucijos paslaugomis yra susijęs su kito asmens sudaiktinimu, prilyginimu prekei, traumavimu. *Įvertinę* užsienio šalių, ypač Švedijos seksualinių paslaugų pirkimo kriminalizavimo patirtį bei Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, kad „šeima yra valstybės ir visuomenės pagrindas, kad šeimoje ugdomos esminės etinės ir kultūrinės vertybės, užtikrinančios kiekvieno asmens gerovę ir Lietuvos valstybės bei tautos istorinį išlikimą“ ir tai, kad į prostituciją įtraukiami asmenys bei prostitucijos organizatoriai vis jaunėja, o nemaža jų dalis yra nepilnamečiai, suvokia, kad žalojama bręstanti asmybė.

LCC INTERNATIONAL
UNIVERSITY

Suprasdama, kad

- moterų prostitucijoje patirtis patvirtina, jog joms trūksta savęs reflektavimo įgūdžių, nepajėgiama adekvačiai suvokti ir įvertinti savo situaciją, savo gyvenimo realybę. Todėl jos daro nuolaidas savo asmenybės sąskaita, klaidingai atrenka sprendimus, taip pasiduodamos saviapgalei ir neigiamai kitų asmenų įtakai;
- šalyje, kurioje bus palaikomas seksualinių paslaugų pirkimas, prostitucija ir prekyba žmonėmis seksualinio išnaudojimo ar nusikalstamos veiklos organizavimo tikslais, mastai dar labiau didės.

Tarptautinių organizacijų atstovai ir dalyviai *prašo* susipažinti su konferencijos Rezoliucija:

Lietuvos Respublikos Prezidentę,
Lietuvos Vyskupų Konferenciją.

Tarptautinių ir nacionalinių organizacijų atstovai ir dalyviai *nutaria kreiptis ir prašo*

Lietuvos Respublikos Seimą:

1. Pripažinti bei pritarti požiūriui, kad
  - prostitucija yra smurtas prieš žmogų bei grubus žmogaus teisių pažeidimas ir orumo pažeminimas;
  - prostitucija paliečia pažeidžiamiausius visuomenės narius;
  - prostitucija yra rimta kliūtis pagarbių santykių kūrimui tarp vyrų ir moterų;
  - tai yra organizuotas nusikaltimų tinklas ir prekyba žmonėmis;
  - tinkamiausias požiūris į šį reiškinį ir jame esančius asmenis yra aboliucionistinis požiūris, kuris siekia prostitucijos panaikinimo ir pagalbos norintiems iš jos išeiti.
2. Seimo frakcijas pripažinti ir pritarti baudimo už seksualinių paslaugų teikimą panaikinimui bei seksualinių paslaugų pirkėjų kriminalizavimui
3. Atkurti Lietuvos Respublikos Seimo vaiko gerovės ir šeimos komisiją.
4. Svarstyti vaiko teisių apsaugos sistemos pertvarką, siekiant atsakingo bei efektyvaus vaiko teisių apsaugos ir atstovavimo užtikrinimo.

Lietuvos Respublikos Vyriausybę:

5. Švietimo ir mokslo Ministrą parengti prevencijos programą bei įdiegti ją mokymo įstaigose, kuri būtų orientuota į prostitucijos, prekybos žmonėmis, kaip smurto ir prievartos prieš žmogų bei žmogaus teisių pažeidimo sampratos formavimą, o ne traktavimą kaip laisvą asmens pasirinkimą, kaip kliūtį pasiekti lygybei tarp vyrų ir moterų.
6. Tarpžinybinę vaiko gerovės tarybą prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos perduoti Vyriausybės pavaldumui. Tokiu būdu vaikų ir šeimų gerovės klausimai bus sprendžiami efektyviau ir atsakingiau.

Lietuvos savivaldybių asociaciją:

7. Visas savivaldybes ir Lietuvos moterų, vaikų teises ginančias valstybines ir visuomenines organizacijas *pripažinti* prostituciją kaip smurtą ir prievartą prieš žmogų bei grubų žmogaus teisių pažeidimą ir *pritarti* prostitucijos paslaugų pirkimo kriminalizacijai bei siekiant mažinti jaunimo į(s)itraukimą į prostituciją, vykdyti nuolatinę švietėjišką veiklą bei prevencines programas, padedančias didinti žmogaus kritinį mąstymą ir sąmoningumą, formuoti savęs reflektavimo įgūdžius.

Žiniasklaidą bei internetinius portalus:

8. *Paremti nuostatą*, kad prostitucija yra smurtas prieš žmogų bei grubus žmogaus teisių pažeidimas bei orumo pažeminimas ir *pritarti* prostitucijos paslaugų pirkimo kriminalizacijai, skleidžiant informaciją apie šį reiškinį, taip pat parodant gerosios praktikos, teikiant pagalbą asmenims, norintiems išeiti iš prostitucijos bei sėkmės atvejus, padėjusius moterims įveikti prostituciją.

Konferencijos pirmininkė

Seimo narė Vincė Vaidevutė Margevičienė

Tarptautinių ir nacionalinių organizacijų atstovai ir dalyviai pritarians Rezoliucijai:

Švedijos ambasada Lietuvoje, Britų ambasada Lietuvoje, JAV ambasada Lietuvoje, Švedijos teisingumo kanclerio tarnyba bei Kanclerė, LCC Tarptautinis universitetas ir organizacija „Roots of Justice“, Airijos Imigrantų Taryba (Airija), Mouvement du Nid (Prancūzija), Organizacija „Eaves“ (Jungtinė Karalystė), Moterų resursų centras „Marta“ (Latvija), Klaipėdos socialinės ir psichologinės pagalbos centras, Dingusių žmonių šeimos paramos centras, Lietuvos Caritas, Lyčių studijų centras, Moterų informacijos centras, Lietuvos moterų lobistinė organizacija (LMLO), Vilniaus miesto Krizių centras, Miesto Bažnyčia (Klaipėda).